

Modül (öneri) No	215
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Sünnet-i Seniyye
Modül (Alt konu)	Sünnet-i Seniyyeye Mürâat Etmenin Mahiyeti
Anahtar Kelimeler	Sünnet-i Seniyye, Allah Sevgisi, Peygamberimizi Örnek Almak, İtaat, Şükür
Öğrenme Çıktıları (Amaçlar)	- Sünnet-i Seniyyeye uymanın, özellikle bozulmaların arttığı zamanlarda ne kadar kıymetli bir ibadet ve iman göstergesi olduğunu kavrar. - Allah'ı sevmenin yolunun, Yemek, içmek ve yatmak gibi sıradan günlük işlerin sünnete niyet edilerek ibadete nasıl dönüşebileceğini anlar. - O'nun en sevdiği elçisine (Habîbullâh) uymaktan geçtiğini mantıksal bir silsile ile idrak eder. - Sünnetin her meselesinin altında bir nur ve bir edeb bulunduğunu, sünneti terk edenin edepten mahrum kalacağını fark eder.
Süre	40'
Seviye	Seviye-2
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Sokratik Tartışma: İroni ve doğurtmaca basamaklarıyla ilerleyerek, öğrencilere "Allah'ı sevmek O'na uymayı gerektirir mi?" sorusunu derinlemesine sorgulatan tekniktir. Hikaye Yazma: Açıklanan kavramlardan (sünnet, edep, huzur-u İlahi vb.) bazılarının seçilerek özgün bir kurgu içinde kullanılmasını sağlayan tekniktir.
Materyal ve Teknoloji	Kâğıt, kalem
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Giriş: Güdüleme ve Sorgulama (Sokratik Tartışma) - Derse şu soruyla başlanır: "Bir kişiyi çok sevdiğinizi iddia edip, onun en küçük tavsiyelerini bile görmezden gelmeniz mantıklı mıdır?" - Öğrencilerin cevapları üzerinden "Güneş çıktıysa gündüz olmuştur" mantık örneği (Kıyas-ı İstisnâî) kullanılarak; "Allah'a muhabbet varsa, O'nun sevdiği yola (sünnete) uyulacaktır" hakikati buldurulur. Gelişme: Uygulama (Sünnetin İbadete Dönüşmesi) - Sünnetin sadece dini görevler değil; yemek, içmek ve uyumak gibi fitrî amelleri bile sevaplı birer ibadete çevirdiği anlatılır. - Sünnete uymanın "huzur-u İlâhî" hatırasını uyandırdığı ve kalbi Cenâb-ı Hakk'a yönelttiği vurgulanır.

	• Derse şu soruyla başlanır: "Bir kişiyi çok sevdiğinizi iddia edip, onun en küçük tavsiyelerini bile görmezden gelmeniz mantıklı mıdır?" • Öğrencilerin cevapları üzerinden "Güneş çıktıysa gündüz olmuştur" mantık örneği (Kıyas-ı İstisnâî) kullanılarak; "Allah'a muhabbet varsa, O'nun sevdiği yola (sünnete) uyulacaktır" hakikati buldurulur. Hikaye Yazma Etkinliği: • Öğrencilerden, kahramanı günlük hayatında sünnetin edep ve nurlarını uygulayan, bu sayede sıradan işlerini ibadete çeviren özgün bir hikaye kaleme almaları istenir. Sonuç: Özetleme • Sünnetin baştan aşağı "edeb" olduğu, Rabbimizin Peygamberimizi (asm) en güzel şekilde edeple donattığı ve sünneti terk edenin bu lütuftan mahrum kalacağı belirtilerek konu toparlanır.
Ölçme ve Değerlendirme	Yansıtıcı Sorgulama: • "Fesâd-ı ümmet zamanında sünnetin küçük bir edebine uymak neden yüz şehit sevabı kazandırır?" sorusu üzerine tartışılır. • Öğrencilerden, yazdıkları hikayelerdeki sünnetlerin günlük hayatta uygulanabilirliğine dair özgün bir değerlendirme yapmaları istenir. • Allah'ın sevgisini kazanmak ile sünnete ittiba arasındaki kopmaz bağın mantıksal özeti istenir.
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ Birinci Nükte Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ² Yani, "Fesad-ı ümmetim zamanında kim benim sünnetime temessük etse, yüz şehidin ecrini, sevabını kazanabilir." Evet, Sünnet-i Seniyyeye ittiba, mutlaka gayet kıymettardır. Hususan bid'aların istilâsı zamanında Sünnet-i Seniyyeye ittiba etmek daha ziyade kıymettardır. Hususan fesad-ı ümmet zamanında Sünnet-i Seniyyenin küçük bir âdâbına mûraat etmek, ehemmiyetli bir takvayı ve kuvvetli bir imanı ihsas ediyor. Doğrudan doğruya, sünnete ittiba etmek, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmı hatıra getiriyor. O ihtardan, o hatıra bir huzur-u İlâhî hatırasına inkılâb eder. Hatta en küçük bir muamelede, hatta yemek, içmek ve yatmak âdâbında Sünnet-i Seniyyeyi mûraat ettiği dakikada, o adi muamele ve

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

² Müsnedü'l-Firdevs, 4: 198; Cem'ü'l-Fevâid, 1: 29; Feyzü'l-Kadîr, hadis no: 9: 171; Fethu'l-Kebîr, 3: 353.

o fitrî amel, sevaplı bir ibadet ve şer'î bir hareket oluyor. Çünkü o adi hareketiyle Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâma ittibamı düşünüyor ve Şeriatın bir edebi olduğunu tasavvur eder. Ve Şeriat sahibi o olduğu hatırına gelir. Ve ondan, Şâri-i Hakikî olan Cenab-ı Hakka kalbi müteveccih olur. Bir nevi huzur ve ibadet kazanır.

İşte bu sırra binaen, Sünnet-i Seniyyeye ittibai kendine âdet eden, âdâtını ibadete çevirir, bütün ömrünü semeredar ve sevaptar yapabilir.

(Lemalar, s. 127-128, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2022)

Beşinci Nükte

³ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ

ayet-i azîmesi, ittiba-ı sünnet ne kadar mühim ve lâzım olduğunu pek kat'î bir surette ilân ediyor. Evet, şu ayet-i kerîme, kıyasat-ı mantığıye içinde, kıyas-ı istisnaî kısmının en kuvvetli ve kat'î bir kıyasıdır. Şöyle ki:

Nasıl mantıkça kıyas-ı istisnaî misali olarak deniliyor: “Eğer güneş çıksa, gündüz olacak.” Müsbet netice için denilir:

“Güneş çıktı. Öyle ise netice veriyor ki şimdi gündüzdür.”

Menfî netice için deniliyor: “Gündüz yok. Öyle ise netice veriyor ki güneş çıkmamış.” Mantıkça bu müsbet ve menfî iki netice kat'îdirler.

Aynen böyle de şu ayet-i kerîme der ki: “Eğer Allah’a muhabbetiniz varsa Habibullahı ittiba edilecek. İttiba edilmezse netice veriyor ki Allah’a muhabbetiniz yoktur. Muhabbetullah varsa netice verir ki Habibullahın Sünnet-i Seniyyesine ittibai intâc eder.”

Evet, Cenab-ı Hakka iman eden, elbette Ona itaat edecek. Ve itaat yolları içinde en makbulü ve en müstakimi ve en kısası, bilâşüphe, Habibullahın gösterdiği ve takip ettiği yoldur.

Evet, bu kâinatı bu derece in’amat ile dolduran Zat-ı Kerîm-i Zülcelal, zîşuurlardan o nimetlere karşı şükür istemesi, zarurî ve bedihîdir. Hem bu kâinatı bu kadar mu’cizat-ı sanatla tezyin eden o Zat-ı Hakîm-i Zülcelâl, elbette bilbedahe, zîşuurlar içinde en mümtaz birisini Kendine muhatap ve tercüman ve ibadına mübelliğ ve imam yapacaktır. Hem bu kâinatı had ve hesaba gelmez tecelliyat-ı cemal ve kemalâtına mazhar eden o Zat-ı Cemîl-i Zülkemal, elbette bilbedahe, sevdiği ve izharını istediği cemal ve kemal ve esma ve sanatının en cami’ ve en mükemmel mikyas ve medarı olan bir zata, her halde en ekmel bir vaziyet-i ubudiyeti verecek ve onun vaziyetini sairlerine numune-i imtisal edip, herkesi onun ittibasına sevk edecek. Tâ ki o güzel vaziyeti başkalarında da görünsün.

Elhâsıl: Muhabbetullah, Sünnet-i Seniyyenin ittibamı istilzam edip intâc ediyor. Ne mutlu o kimseye ki Sünnet-i Seniyyeye ittibandan hissesi ziyade ola. Veyl o kimseye ki Sünnet-i Seniyyeyi takdir etmeyip bid’alara giriyor.

³ De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin. (Âl-i İmran Suresi: 31.)

(Lemalar, s. 131, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2022)

Yedinci Nükte

Sünnet-i Seniyye edeptir. Hiçbir meselesi yoktur ki altında bir nur, bir edep bulunmasın. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş:

4 **أَدَّبَنِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي** Yani, “Rabbim bana edebi güzel bir surette ihsan etmiş, edeplendirmiş.”

Evet, Siyer-i Nebeviyeye dikkat eden ve Sünnet-i Seniyyeyi bilen, kat’iyen anlar ki, edebin envanı, Cenab-ı Hak, Habibinde cem etmiştir. Onun Sünnet-i Seniyyesini terk eden, edebi terk eder. 5 **بِأَدَبٍ مَحْرُومٍ بَاشِدٌ أَرْطُفٍ رَبِّ** kaidesine mâsadak olur, hasaretili bir edepsizliğe düşer.

(Lemalar, s. 133, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2022)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 7

⁴ Aclûnî, Keşfü’l-Hafa, 1: 70; Münavî, Feyzü’l-Kadîr, 1: 224.

⁵ Edepsiz, Allah’ın lûfundan mahrum kalır.

⁶ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁷ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)